

STORTINGET

Representantforslag 48 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Kathy Lie, Freddy André Øvstegård, Grete Wold og Mona Fagerås

Dokument 8:48 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kathy Lie, Freddy André Øvstegård, Grete Wold og Mona Fagerås om en uavhengig evaluering av jernbanereformen

Til Stortinget

Bakgrunn

2024 var et krevende år for jernbanen, med store utfordringer knyttet til feil på infrastruktur, mangel på materiell og flere alvorlige hendelser. Et eksempel er togstansen første juledag. Riksrevisjonen leverte i 2024 en rapport som viste at omfanget av forsinkelser og innstillinger øker, til tross for at bevilgningene til jernbanen er tilnærmet doblet siden 2016. Feil på infrastrukturen koster samfunnet 600 mill. kroner i året. Riksrevisjonen trekker frem dårlig samordning som en av årsakene til utfordringene i sektoren og peker på at jernbanesektoren er fragmentert med mange ulike aktører. Riksrevisjonen skriver at

«nokre mindre feil hos ein eller fleire aktørar kan få konsekvensar for jernbanesystemet samla sett»,

og at

«undersøkinga viser at fleire av aktørane i sektoren manglar tydelege insentiv til å handle til det beste for jernbanesystemet samla sett.»

Dette må sees som en konsekvens av den fragmenteringen av sektoren som har skjedd etter jernbanereformen.

Jernbanereformen ble vedtatt i 2016 uten konsekvensanalyser og uten økonomiske beregninger. Derfor mener forslagsstillerne det er på høy tid at det blir gjennomført en ordentlig evaluering av reformen, som kan dokumentere konsekvensene av oppsplittingen i sektoren og hva som faktisk er resultatene av reformen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

- Stortinget ber regjeringen iverksette en uavhengig evaluering av jernbanereformen, med særlig oppmerksomhet på hvilke konsekvenser selskapsstrukturen og organiseringen av sektoren har for blant annet drift og vedlikehold, beredskap, infrastruktur og de ansattes arbeidsforhold.
- Stortinget ber regjeringen gjennomgå selskapsstrukturen i og organiseringen av jernbanesektoren og identifisere tiltak som kan redusere sårbarheter og styrke insentivene til at aktørene i sektoren handler til det beste for jernbanesystemet samlet sett.

28. januar 2025

Kathy Lie
Grete Wold

Freddy André Øvstegård
Mona Fagerås

